

במדינה

העם

חזרה ללירה

כל בדיחה נראית

כאמת, במדינה שבה

האמת נראית כבדיחה

הידיעה שפורסמה בגלי צה"ל, ביום השישי בבוקר, לא הפתיעה איש. היא עברה מייד מפה לפה, נפוצה בארץ כולה תוך דקות.

נאמר בה כי הממשלה החליטה לבטל את הנהגת השקל, ולחזור ללירה.

אנשי מדינה וכלכלה התייחסו לידיעה כאל דבר סביר. הסביר יור' אחת מוועדות הכנסת ל"בעלי-שיח": "העניין עם השקל נכשל. יש במישור הנימשה המון טפסים, שבהם מסומן הסכום בלירות. זה עולה מיליונים להחזיר לף את הטפסים האלה. לכן ה" החלטה החדשה סבירה מאוד."

ליצנים ניבאו כי לא תהיה זאת תום הורה למצב הקודם, אלא להיפך: ה"לירה החדשה תהיה שווה 10 שקלים.

אין גבול, כאשר נוכחו העור' כים בגלי צה"ל לדעת כי הידיעה התקבלה ברצינות גמורה, הם מיהרו להכחיש. הם הודיעו ש" היתה זאת מהתלת פורים.

אבל זה לא עור. הקהל לא הא' מין להכחשה. היתה דרושה הכ' חשה חוזרת, ששודרה כמה וכמה פעמים, עד שהציבור השתכנע שאכן היתה זאת בדיחה.

המסקנה: אין בדיחות בישר' אל. הגבול בין המציאות ובין ה" קאריקטורה הוא כה טפושטש, עד שמסוכן מאוד להפיץ מהתלה. כל בדיחה נראית כאמת — כשם ש" האמת נראית כבדיחה.

יחסים מרחביים

הישראלי המוזר

"הישראלי הוא אדם

שיציג דך עשרות

שאלות — ואינו

ממתין לתשובה"

"שלושה אינם מבינים את ה" מתרחש כיום בישראל, בימים ש" לפני הבחירות: אני, אתה — ו" ישראל."

"אני" הוא אניס מנצור, עורך השבועון המצרי אוקטובר, איש' אמונו של הנשיא אנור אל-סא' דאת. "אתה" הוא הקורא של ה'

עורך מנצור

הבחירות בישראל הן מהתלה

שבועון המצרי החדש, הנושא אף הוא שם של חודש: מאי. מנצור כתב את מאמרו על ישראל בש" בועון זה. השייך למפלגת ה' (המשך בעמוד 34)

ערפאת

דורשיח

ה יריעה היתה ח'דמשמ' עית. היא אישרה את הח' ששות הכבדים ביותר השורדים בישראל ממילא.

כל עיתוני ישראל פירסמו אור' תה בהבלטה, בראשי עמודי-החד' שות. צורת-הפירסום הדגישה את אמונת העורכים כי זוהי ידיעה חשובה, מהימנה ומוסמכת.

הכותרת בהארץ, למשל, בראש עמוד 2, המוקדש בדרך-כלל ל" חדשות-חוץ חשובות: "ערפאת התבטא לפני שר-החוץ על אי' טליה: אם הקמת מדינה פלסטית נית תהיה תלויה בישראל — אני מעדיף שלא תקום." (הארץ, 12 במאי 1981).

בגוף הידיעה נאמר כי שר' החוץ, יצחק שמיר, "דיווח" לווע' דת-החוץ והביטחון של הכנסת כי שמע מפי עמיתו האיטלקי, אמיל' יו קולומבו, כי בשיחה עם מישר' לחת פרלמנטרית איטלקית התבטא ערפאת ש, "אם הקמתה של מדינה פלסטית תלויה בהשלמה עם ישראל, הוא מעדיף שמדינה כזאת לא תקום."

אך הידיעה לא הסתפקה בכך. ערפאת גם אמר שהמדינה הפלס' טינית, כאשר תקום, תפנה תחילה נגד ירדן, ואחר-כך נגד ישראל.

המסר הברור: ערפאת הודיע כי המדינה הפלסטית נית לא זה כידכד שלא תכיר בישראל, אלא שתפעל יצחק מרתה, אחרי שתהסל את ירדן.

השכל הישר

א ידו ישבו בוועדת-החוץ-וה' ביטחון אנשים רציניים. היו שמים מייד לב לכך שיש בידיעה משהו שאינו מתיישב עם השכל הישר.

גם מי שמאמין כי יאסר ערפאת זומם כסתר ליבו להשמיד את ישראל, היה צריך לשאול את עצמו: מה פיתאום יגלה, "מנהיג המחי בלום" את צפונות ליבו ל" מישלחת פרלמנטרית איטלי קית?

מזה כמה חודשים פועל ערפאת עצמו במרץ רב לביסוס העמדה הרשמית החדשה של אש"ף. האר' מרת שאם תקום מדינה פלסטית היא תחיה בשלום עם ישראל. לשם כך הודיע ערפאת בגדול ה' שבועונים הערביים במרחב, אל' חוואדת הביירות, כי הוא מנהל דורשיח עם מפלגת-של" (הציר' נית), וכי הוא מזמין כל גורם ישר' ראלי אחר להצטרף לדורשיח זה. עוררו ויועצו, הדר' עיצאם סה' טאווי, הודיע רישמית כי האירגון חותר למצב שבו "יקום ויתקיים השלום בין מדינה פלסטית ו' מדינת-ישראל." באותה עת פירסם הביטאון הרישמי של אש"ף, פלס' טיין אל-תורה, מאמר של סרטא' זוי, שבו קבע, כי יש בתנועה ה' ציונית מגמה חשובה הדיגלת ב" זכות הפלסטית להגדרה עצמית (הטולס הזה 2264).

אריק רולו, הכתב רבי-היוקרה של לה מונד הפאריסאי, סיפר כי שמע במו אוניו אירון שנתן יא'

שר-החוץ מסר לכנסת ידיעה

שהיא כוזבת בעליל - ועיתוני

ישראל העלימו את ההכחשה

סר ערפאת בטלוויזיה המקומית של ג'דה בסעודיה. בראיון זה גילה ערפאת כי מאז 1974 מקיים אש"ף דורשיח עם גורמים ישרא' ליים, ואף הודיע בגאווה כי יש בישראל מחנה גדול התומך ב' הקמת מדינה פלסטית. הדברים נאמרו לקהל הסעודי המקומי.

אם כן, איזה הגיון יש בכך ש' ערפאת ימסור למישלחת זרה עמי' דה הפוכה? קל וחומר כשמדובר במישלחת פרלמנטרית איטלקית. שכל חבריה דוגלים בקיומה של ישראל? באיטליה, גם המיפלגה הקומוניסטית דוגלת בתוקף בזכר' תה של ישראל לחיות בשלום וב' ביטחון, לצד מדינה פלסטית ש' תקום בגדה וברצועה.

גם מי שמאמין כי ערפאת הוא שקרן, וכי עמדותיו ה' מוצהרות בזכות דיקיום עם ישראל ועם ירדן אינן אלא תכסיסים, אינו יכול להעלות

עוד באותו יום פירסם דובר משרד-החוץ האיטלקי הודעה נמר' רצת, שבה נאמר כי "שר-החוץ אמיליו קולומבו הכחיש שאמר מה שמייחס לו בידיעות עיתונאיות לגבי אש"ף. הידיעות התייחסו ל' דברים שאמר שר-החוץ יצחק שמיר ביום הרביעי בוועדת-החוץ והביטחון של הכנסת."

וראה זה פלא: אף עיתון עיברי

אזל יאסר ערפאת.

הברור

ערפאת התבטא בפני שר-החוץ של איטליה:

אם הקמת מדינה פלשתינית תהיה תלויה בישראל — אני מעדיף שלא תקום

זאת סיפר שר-החוץ שמיר בדיווחו בוועדת חו"ב

הכותרת ב"הארץ", 12.3.81

בראש עמוד חדשות החוץ —

Italian foreign minister
The Foreign Ministry spokesman yesterday denied that Italian Foreign Minister Elio Colombo said what press reports attributed to him about the PLO. The reports conveyed remarks made by Foreign Minister Yitzhak Shamir Wednesday at the Knesset Foreign Affairs and Defence Committee.

ההכחשה ב"גרזונם פוסט"
— כותרת מוצנעת בתחתית

אחד לא פירסם את ההכחשה!

העיתון הישראלי היחיד שראה לנכון לפרסם אותה היה ג'רוזלס' פוסט. אך גם הוא שם אותה בתח' תית העמוד השני. היתה זאת יד' עתה בת תשע שורות (!). תחת כות' רת סתמית שלמעט לא-יאמן: "שר-החוץ האיטלקי". כך הובטח שרק חלק קטנטן מקוראי העיתון ישימו לב לכך שהידיעה, שפורסמה בהבלטה כה רבה, אינה נכונה. קוראי כל שאר העיתונים — ובראשם מערב — לא ראו שום הכחשה, ובמילא נשארו בטוחים כי הידיעה המקורית היתה אמת

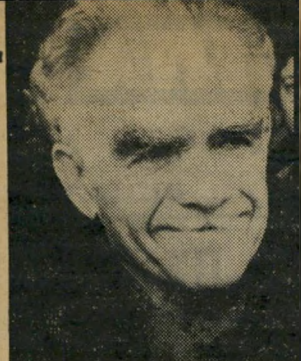
עד דעתו כי ערפאת יהרום בהבלטתו, בפגישה חסרת' חשיבות, את כל אשר בנה במשך זמן רב.

אבל חברי ועדת-החוץ-והביטחון אינם מסוגלים לערוך חישובים כאלה. מאחר שכולם מאוחדים ב' דיעה שאסור להכיר בשום פנים ואופן באש"ף, שתו בצמא את דבר' ריו של שמיר. כך גם עשו עורכי כל היומונים, שפירסמו את הידי' עה בשימחה.

מעריב אף הרחיק לכת ולא הס' תפק בפירסום, אלא הקדיש באותו יום מאמר ראשי לנושא. בחדוה גלויה כתב העיתון הלאומי: "ראשי אש"ף בוטחים עתה בת' מיכתן של מדינות-אירופה המער' בית עד כדי כך, שאינם חוששים עוד לדבר איתן בגילוי-לב גמור."

ההכחשה נגזזה

מי שרצה להאמין לידיעה יכול היה להסתמך לפחות על המקור. שר-החוץ קיבל על עצמו את מלוא האחריות לדבר' רים, בקבעו כי שמע אותם מפי שר-החוץ האיטלקי.

שמיר

— או השמדה?

עניין ממוסד

כ וונתו של שמיר היתה ברור' רה לגמרי. הוא היה מודאג מהשפעת האיתותים האחרונים של אש"ף על דעת-הקהל הישראלית, והחליט להנחית מכת-מנע עלידי' פירסום ברזון.

אין זו הפעם הראשונה שמוס' דות ישראליים נעזרים בידיעות' כוזב שתולות, במסיגרת הלוחמה הפוליטית והפסיכולוגית באש"ף. זהו מישחק ישן, שהפך שיגרה.

דוגמה אופיינית לשיטה: בשע' תו נפוצה בעולם כולו ידיעה על ראיין שהעניק יאסר ערפאת ל' עיתון הדרום-אמריקאי החשוב אול מונדו ("העולם"). ושבו הטיף להשמדת ישראל. הקירה מדוק' אין זו הפעם הראשונה שמוס' דות ישראליים נעזרים בידיעות' כוזב שתולות, במסיגרת הלוחמה הפוליטית והפסיכולוגית באש"ף. זהו מישחק ישן, שהפך שיגרה.

הכתב, טען, לאחר מכן, כי קלט את הדברים ממקורות אחרים. ברור כי הראיון כולו פוברק בידי' מומחים ונשתל בעיתון בלתי-אחר' ראי — כדי לאפשר למוסד ה' ישראלי להפיצו ברחבי העולם. ואכן, בעזרת ידיו ישראל פורסם ה"ראיון" ברחבי העולם, צוטט פע' מים אין-ספור ושימש הוכחה ניצ' חת לכזונותיו ה"אמיתיות" של אש"ף.

אולם יש הבדל עצום בין שתולתה של ידיעת-שקר' בי' עיתון זה, לשם שימוש חוזר, ובין מפירת ידיעת-שקר' ל' וועדה של הכנסת מפני שרי החוץ של מדינת-ישראל, תוך הסתמכות על שר-החוץ של מדינה אחרת.

נראה כי יצחק שמיר עדיין לא עמד על הבדל זה.

שמיר

גם לא מצא לנחון להתנצל לפני הכנסת ולהודות בטעותו. הקירה העלתה כי יאסר ערפאת אכן קיבל מישלחת פרלמנטרית איטלקית, ויתכן מאוד כי תוכן השיחה נמסר עלידי' שר-החוץ ה' איטלקי לעמיתו הישראלי, כשזן ביקר באיטליה (באותו יום שב העליב שמיר את האפיפיור עלידי' אי-הופעתו לפגישה עימו, כביכיו ביגלל קדושת השבת — אף שי יכול היה להגיע אל קריית-הווא' תיקאן ברגל).

אלא שערפאת לא אמר את ה' דברים שפורסמו עלידי' שמיר.

המומחים הישראליים ל' לוחמה פוליטית דקחו אר' תמליד השיחה, שינו כמז' מילות-מפתח — וככך שמ' כפי ערפאת את ההודעה ש' עוררה שימחה כה רבה ב' ליבם של שחוריי-הסיפוח ב' ישראל, המתנגדים לכך ה' דברות עם הפלסטנים ע' שלום אפשרי.